

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Invandrarkvinnor i Europeiska Unionen"

(2007/C 305/10)

REGIONKOMMITTÉNS REKOMMENDATIONER

- Att kvinnor och män integreras på ett optimalt sätt är också med tanke på deras roll inom barnuppföstran och därmed för andra och tredje generationens integration en avgörande faktor som även är en förutsättning för att andra och tredje generationen i familjer med utländskt ursprung verkligen ska integreras, eftersom kvinnor spelar en så viktig roll för samhällsutvecklingen.
- ReK framhåller att integration innebär att man ställer upp på och respekterar de grundläggande individuella skyldigheter och rättigheter som ingår i det europeiska rättsarvet.
- Kommittén vill framhålla att de offentliga tjänsterna har en viktig roll, i synnerhet på lokal och regional nivå, där de kan skapa nätverk med lokalsamhällena, invandrarkvinnors organisationer och frivilligorganisationer.
- Det är oroväckande att så många unga flickor med utländskt ursprung misslyckas i skolan och slutar i förtid, och att deras val av utbildning och yrke ibland också begränsas av den egna familjens krav, förutom av fördomar och ekonomiska svårigheter. Regionkommittén anser också att det är viktigt att man, om man vill skapa lika möjligheter för flickor (och pojkar) från invandrarfamiljer i utbildningssystemet, informerar föräldrarna om utbildningssystemet och därigenom gör det möjligt för dem att fatta välinformerade beslut om barnens och framför allt döttrarnas utbildning och samtidigt ta hänsyn till deras individuella potential och deras önskemål bortom könsstereotyperna. Vi anser dessutom att det är nödvändigt med insatser för att höja medvetenheten och delaktigheten hos alla berörda så att lika möjligheter blir ett faktum.

Föredragande: Sonia MASINI (IT-PSE) Provinsordförande i Reggio Emilia

Politiska rekommendationer

1. Kommittén välkomnar kommissionens begäran om förberedande yttrande, även mot bakgrund av Europeiska året för lika möjligheter och Europeiska året för interkulturell dialog som inträffar 2008.

2. ReK upprepar att det är nödvändigt med en enhetlig europeisk invandringspolitik som innefattar samordnade instrument för länderna och kommuner och regioner samt konsekventa insatser för laglig invandring. Syftet kan dels vara att främja integration av de invandrare som följer mottagarlandets lagar, dels att förstärka bekämpningen av olaglig invandring och oegentligheter.

3. Vi vill erinra om att kommissionen i sitt meddelande *En gemensam agenda för integration* erkänner att alla åtgärder bör ha ett genusperspektiv och särskilt bör uppmärksamma unga invandrare och barn.

4. Att kvinnor och män integreras på ett optimalt sätt är också med tanke på deras roll inom barnuppfostran och därmed för andra och tredje generationens integration en avgörande faktor som även är en förutsättning för att andra och tredje generationen i familjer med utländskt ursprung verkligen integreras, eftersom kvinnor spelar en så viktig roll för samhällsutvecklingen.

5. Kommittén vill erinra om att den i sitt yttrande om *Strategisk plan för laglig migration* lyft fram de lokala och regionala myndigheternas insatser i fråga om genusperspektivet, eftersom man måste beakta den diskriminering av kvinnor som är könsrelaterad, etniskt och geografiskt relaterad eller är diskriminerande av andra orsaker som anges i artikel 13 i EG-fördraget.

6. Kommittén erinrar om hur viktigt det är att garantera ett effektivt rättsligt skydd mot diskriminering, att undersöka framtida insatser som kan komplettera den nuvarande lagstiftningen, att införliva principerna om icke-diskriminering och lika möjligheter i EU-politiken, att främja innovation och välfungerande metoder, att öka de berörda aktörernas och mottagarlandets befolkning och förbättra samarbetet med dessa aktörer samt att ta itu med den diskriminering och sociala marginalisering som många etniska minoriteter är utsatta för.

7. Vi vill framhålla att integration är en tvåvägsprocess: Den omfattar såväl det mottagande samhället som invandrarkvinnorna själva, både som individer och som medlemmar av en nationell gemenskap. Åtgärder för ökad medvetenhet krävs för såväl invandrare som mottagarlandets befolkning.

8. ReK framhåller att integration innebär att man ställer upp på och respekterar de grundläggande individuella skyldigheter och rättigheter som ingår i det europeiska rättsarvet och som erkänns i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, medlemsstaternas gemensamma författningstradi-

tioner, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

9. Kommittén konstaterar att det när det gäller invandrarkvinnor kan uppstå konflikter mellan olika typer av individuella rättigheter och rätten till kulturell och religiös identitet. Den sistnämnda rättigheten förtjänar att skyddas under förutsättning att det beteende som är ett uttryck för identiteten inte kränker legitima grundläggande rättigheter och att kvinnorna har valt det fritt och medvetet, och inte påtvingats beteendet av familjen, släkten eller någon annan grupp de tillhör.

10. Kommittén konstaterar att de regionala och lokala myndigheterna har stor erfarenhet av politik som riktar sig till invandrarkvinnor och rör mottagande, medling, tillgång till arbetsmarknaden och välfärd, liksom av kampen mot utnyttjande och våld. Denna erfarenhet kan komma väl till pass när man utarbetar nya europeiska strategier och program. Man måste involvera föreningar för invandrarkvinnor och andra företrädare för berörda invandrargrupper i en ständig dialog med de lokala och regionala myndigheterna, och dessa grupper måste finnas representerade inom förvaltningen för att man ska kunna utveckla lyckade strategier och program.

11. Därför uppmanar kommittén, precis som Europaparlamentet, medlemsstaterna och EU att stödja dessa ansträngningar både finansiellt och med personal samt genom utbyte av information och välfungerande metoder.

12. Kommittén är positiv till att ramprogrammet *Solidaritet och hantering av migrationsströmmar* har antagits, och till att det inrättas en fond för integration med åtgärder som ska vidtas med beaktande av genusdimensionen och optimal integration av kvinnor i alla åldrar, ungdomar och barn till invandrare.

13. Kommittén uttrycker återigen sin förhoppning från yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* om att fonden för integration ska förvaltas med beaktande av de lokala och regionala myndigheternas behov och att dessa myndigheter på ett aktivt och konstruktivt sätt ska delta i förhandlingarna om nationella program och verksamhetsplaner.

14. Vi vill framhålla de viktiga insatser som görs av invandrarkvinnors sammanslutningar och icke-statliga organisationer.

15. I syfte att främja kvinnors rättigheter är det viktigt att vidta åtgärder tillsammans med ursprungsländerna. Kommittén uppmanar därför kommissionen och medlemsländerna att stödja åtgärder som de regionala och lokala myndigheterna vidtar i samarbete med dessa länder och deras respektive regionala och lokala myndigheter för att fastställa lämpliga indikatorer.

16. Regionkommittén vill peka på den stora vikten av ett könsmedvetet språkbruk.

Statistik

17. Det saknas exakta statistikuppgifter över invandringen i EU, särskilt när det gäller den illegala invandringen och alla former av oreglerade arbetsvillkor.

18. ReK tycker att det är viktigt att kön blir en parameter i de uppgifter som samlas in och att det utarbetas icke-bindande indikatorer för ojämlikhet mellan könen.

19. Kommittén vill framhålla den möjlighet till analys som uppgifter på regional och lokal nivå erbjuder, uppgifter som är oundgängliga för att man ska kunna föra en decentraliserad politik och garantera ett angreppssätt för migrationsfrågorna med högre kvalitet.

Tjänster inom den sociala sektorn och vården

20. ReK konstaterar att invandrarna ofta får sin första kontakt med den offentliga sektorn och det mottagande samhällets regler i samband med socialtjänster och vårdtjänster. Det är ytterst viktigt att den diskriminering som faktiskt förekommer åtgärdas, så att man får bukt med "vårdojämlikheten".

21. Det är nödvändigt att samtliga invandrare omfattas av den hälsokontroll och den förebyggande hälsovård som lämpliga vårdinstanser tillhandahåller. Det är även nödvändigt att utarbeta och finansiera lämpliga sociala och vårdrelaterade program som, med utgångspunkt i objektiva undersökningar av specifika hälsoproblem, kan användas för att bekämpa vanliga sjukdomar inom invandrarbefolkningen.

22. Det är enligt vår åsikt nödvändigt att öka de lämpliga insatserna för information, hälso- och sjukvårdsinformation och upplysning till personer med utländskt ursprung, och i synnerhet kvinnorna, och det är viktigt att utforma undersökningsmetoder som innebär större hänsyn till individuella behov och kulturella aspekter. Därför bör man använda sig av interkulturell medling och dialog både med privatpersoner, grupper och organisationer. Respekten för kulturell mångfald bör grunda sig på kvinnors grundläggande rätt till hälsa och självbestämmande, särskilt när det gäller hälsa och sexualitet.

23. Kommittén är därför positiv till målgruppsinriktade insatser rörande information, förebyggande verksamhet, stöd och upplysning, för att bekämpa alla former av diskriminerande och/eller förnedrande praxis eller traditioner, och lyfta fram effektiva instrument med hög kvalitet som inrättats i olika europeiska länder och på regional och lokal nivå. Det kan röra sig om förebyggande och främjande verksamhet som har formen av dialog och är tvärvetenskaplig och tvärkulturell (t.ex. interkulturell medling), kurser i samband med barnafödande, initiativ för att få invandrarkvinnor att delta i samhällslivet, former för tvärkulturella samråd etc.).

24. Kommittén vill framhålla att de offentliga tjänsterna har en viktig roll på detta område, i synnerhet på lokal och regional nivå (t.ex. familjerådgivning), där de kan skapa nätverk med lokalsamhällena, invandrarkvinnors organisationer, frivilligorganisationer och den tredje sektorn.

25. Det är viktigt att öka spridningen av välfungerande metoder inom den sociala sektorn och vårdsektorn, genom att man inrättar ett europeiskt register för framgångsrik politik och välfungerande metoder som tillämpas på detta område.

Utbildning, ungdomspolitik och kultur

26. När den framtida integrationspolitiken utformas måste man satsa på de unga generationerna, också med tanke på ungdomarnas viktiga roll som förmedlande länk mellan det samhälle där de växer upp och sina familjer.

27. Det är nödvändigt att vidta särskilda och lämpliga åtgärder för att invandrarna ska kunna integreras fullständigt i mottagarlandets utbildningssystem (i första hand språkundervisning), särskilt under den första tiden av deras vistelse.

28. Det är ytterst viktigt att utbildningsprogrammen utformas på ett sådant sätt att de återspeglar mångfalden.

29. Kommittén erinrar om sina synpunkter i yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* rörande den höga andelen ungdomar med utländskt ursprung som misslyckas i skolan i många EU-länder och rörande förslaget om finansiella instrument och särskild politik för att komma till rätta med dessa problem. Det är särskilt viktigt att verka för att ungdomar ska kunna förverkliga sina ambitioner och utveckla sin personliga potential. ReK vill också peka på att man bör ägna flickors skolprestationer och utbildningsmöjligheter särskild uppmärksamhet. Genom ett nära utbyte mellan lärare och föräldrar och genom omfattande information om utbildningssystemet bör man se till att flickornas individuella potential erkänns och främjas i enlighet med deras önskemål och behov.

30. ReK vill betona den speciella situationen för invandrarkvinnor i alla åldrar, men särskilt unga flickor med utländskt ursprung, som ibland är klivna mellan den kulturella identitet som familjen förmedlar och lockande nya identiteter som erbjuds i det samhälle där de växer upp. Flickorna förtjänar särskild uppmärksamhet eftersom de kan utgöra en av de verkliga krafter som kan bära upp det nya Europa.

31. Det är oroväckande att så många unga flickor med utländskt ursprung misslyckas i skolan och slutar i förtid, och att deras val av utbildning och yrke ibland också begränsas av den egna familjens krav, förutom av fördomar och ekonomiska svårigheter. Regionkommittén anser också att det är viktigt att man, om man vill skapa lika möjligheter för flickor (och pojkar) från invandrarfamiljer i utbildningssystemet, informerar föräldrarna om utbildningssystemet och därigenom gör det möjligt för dem att fatta välinformerade beslut om barnens och framför allt döttrarnas utbildning och samtidigt ta hänsyn till deras individuella potential och deras önskemål bortom könsstereotyperna. Vi anser dessutom att det är nödvändigt med insatser för att höja medvetenheten och delaktigheten hos alla berörda så att lika möjligheter blir ett faktum.

32. Kommittén stöder det förslag som läggs fram i Europaparlamentets resolution om kvinnlig invandring, om att främja unga invandrades deltagande i det integrerade handlingsprogrammet för livslångt lärande 2007-2013.

33. Ungdomspolitiken bör enligt vår åsikt inbegripa åtgärder som berör kulturskillnader och könsskillnader inom de unga invandrargrupperna, och man bör betrakta unga invandrare som en resurs för interkulturell kommunikation och främja särskilda forum för kulturmöten och utveckling av kvinnors föreningsliv.

34. ReK vill framhålla att kommunikation och framför allt massmedier har en avgörande roll för invandrarkvinnors integration, och kommittén efterlyser åtgärder som riktar sig till medierna, för att utveckla den potential som finns på det området, avhjälpa den informationsbrist som råder både bland invandrarna och i det mottagande samhället och motverka negativa stereotyper och fördomar.

35. Kommittén upprepar sitt intresse för samarbete med medierna (genom främjande av frivilliga uppförandekoder för journalister), något som vi tidigare framfört i yttrandet om meddelandet om *En gemensam agenda för integration*.

Ekonomisk integration

36. Det är nödvändigt att främja invandrarkvinnors tillgång till sysselsättning och yrkesutbildning, även genom positiv särbehandling som syftar till att bekämpa diskriminering och undanröja hindren för lika möjligheter.

37. Invandrarkvinnor har ofta tillfälliga jobb med låga kvalifikationer och låg lön, inom den svarta ekonomin eller olaglig verksamhet. Regionkommittén anmodar därför kommissionen att analysera denna fråga och utfärda rekommendationer om hur man bäst kommer till rätta med dessa problem.

38. Det är viktigt att vidta åtgärder för att erkänna de yrkeskunskaper och utbildningsbevis samt det kunnande som kvinnorna förvärvat i sina ursprungsländer.

39. Kommittén stöder kommissionens mål att utarbeta ett ramdirektiv om rättigheterna för de tredjelandsmedborgare som lagligen arbetar i en medlemsstat, och att i detta sammanhang behandla frågan om erkännande av utbildningsbevis och yrkeskvalifikationer.

40. Särskilt i vissa medlemsstater arbetar invandrarkvinnor i stor utsträckning med vård och hushållstjänster, vilket medför en förändring av den europeiska välfärden. Kommittén uppmanar kommissionen att undersöka detta fenomen och överväga om det behövs särskilda instrument för att hantera det.

41. Kommittén framhåller med kraft att kvinnors oberoende och företagande bör stödjas även på det ekonomiska området, både i ursprungsländerna och mottagarländerna. Detta bör ske genom särskilda åtgärder, t.ex. mikrokrediter.

42. Kommittén ser positivt på att den andra utgåvan av *handboken om integration* ägnar stort utrymme åt invandrades företagande. ReK anser att denna typ av åtgärder utgör ett viktigt bidrag till kvinnors verkliga oberoende, och uppmanar kommissionen att stödja sådana initiativ, exempelvis yrkesutbildning och språkundervisning i ursprungsländerna.

43. Kommittén vill lyfta fram de särskilda problemen för förvärvsarbetande invandrarkvinnor med barn samt behovet av åtgärder som gör det lättare att förena yrkesliv och familjeliv. Kommittén understryker att betydelsefulla initiativ redan har genomförts på regional och lokal nivå, även i samarbete med kvinnoorganisationer eller frivilligorganisationer, och vi uppmanar kommissionen att stödja dessa initiativ.

44. Man kan konstatera att kvinnor i många fall har svårt att utöva sina rättigheter på grund av stora problem som sammanhänger med transport och rörlighet och även med de kulturella villkoren i den grupp de tillhör. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja insatser som syftar till oberoende i transporthänseende (t.ex. körlektioner).

45. ReK påpekar att svartarbete bidrar till att kvinnor utnyttjas, och kommittén stöder insatser för att bekämpa dessa arbetsformer.

46. Det är nödvändigt att vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa olaglig anställning, samtidigt som de människor som befinner sig i denna situation får en rättvis behandling. Kommittén har tagit del av kommissionens färskas förslag till direktiv om enhetliga påföljder för arbetsgivare som anställer invandrare som vistas i ett land illegalt eller arbetsgivare som på ett illegalt sätt anställer invandrare som vistas i ett land legalt.

47. I linje med yttrandet om *Strategisk plan för laglig migration* uppmanar kommittén återigen kommissionen och medlemsstaterna att anta åtgärder för att underlätta invandrades penningöverföringar och uppmantra till att sådana pengar används för produktiva investeringar i ursprungsländerna.

Skydd mot tvång och rätt till deltagande

48. Vissa invandrarkvinnor kan vara särskilt utsatta för olika former av utnyttjande, kränkningar av grundläggande rättigheter samt fysiskt och psykiskt tvång. Kommittén håller med Europaparlamentet om att detta fenomen inte under några omständigheter kan ursäktas eller accepteras på kulturella eller religiösa grunder.

49. ReK instämmer därför i Europaparlamentets uppmaning till medlemsstaterna om att omedelbart ta itu med och effektivt bekämpa alla former av våld mot kvinnor, i enlighet med de nationella lagstiftningarna samt internationella bestämmelser och EU:s bestämmelser. Kommittén anser att det måste lämnas omfattande information om dessa föreskrifter och bestämmelser så att invandrarna också blir medvetna om dem.

50. Kommittén uppmanar kommissionen att stödja dessa åtgärder och de regionala och lokala myndigheternas ansträngningar.

51. Kommittén konstaterar att våld i hemmet är ett mycket vanligt fenomen och uppmanar kommissionen att utarbeta effektiva åtgärder för att förebygga och motverka detta våld. Åtgärder för att förhindra detta fenomen måste omedelbart utarbetas så att de kan införas i EU:s lagstiftning. Hedersbrott är en särskild form av våld inom familjen som kräver särskild uppmärksamhet.

52. ReK framhåller att äktenskap (eller samboförhållanden) mellan personer med olika nationalitet är en medborgerlig rättighet och kan ge erfarenheter i form av positiv integration av olika kulturer, synsätt, religioner och lagar. Samtidigt understryker kommittén att kvinnors och deras minderåriga barns rättigheter bör garanteras oavsett om det finns ömsesidiga lagstiftningsarrangemang.

53. Familjeåterförening förekommer allt oftare, bidrar till att förbättra integrationen och är avgörande för att värna rätten till ett familjeliv. Kommittén håller med Europaparlamentet om att

direktiv 2003/86/EG ännu inte har tillämpats i tillräckligt hög grad i alla medlemsstater.

54. ReK påpekar att familjeåterförening bör ske med respekt för alla familjemedlemmars individuella rättigheter och garantera kvinnors fria val.

55. ReK fördömer tvångsäktenskap och praxis som strider mot europeisk lag (t.ex. kvinnlig omskärelse och månggifte). ReK anmodar därför medlemsstaterna att omedelbart vidta lämpliga åtgärder för att se till att lagar som förbjuder sådan praxis tillämpas helt och hållet.

56. Kommittén upprepar, i linje med sitt yttrande om kampen mot den olagliga invandringen, sin rekommendation om att prioritera antagandet av åtgärder för att få slut på människohandeln, vars offer i stor utsträckning är kvinnor och sätta stopp för de organisationer som bedriver människohandel liksom alla former av slaveri, även när barn och tonåringar är utsatta, med hjälp av lämpliga bestämmelser och särskilda handlingsprogram. Det är viktigt att erkänna att det kan handla om specialfall även när vissa offer är illegala invandrare. Utvisning kan under vissa omständigheter leda till extremt våld eller till döden om vissa personer tvingas återvända till sitt ursprungsland.

57. Kommittén stöder den uppmaning som Europaparlamentet i resolutionen om kvinnlig invandring riktar till medlemsstaterna, om att särskilt uppmärksamma invandrarkvinnors deltagande i samhällslivet och politiken, i enlighet med nationell lagstiftning.

Bryssel den 11 oktober 2007.

Regionkommitténs
Ordförande
Michel DELEBARRE